

trov jeg at turde sige, at jeg har fremhævet Saameget, som man efter min Mening vanffeligt skal modbevise, om man maasse kan mod-sige det, til Støtte for, at Lovforslaget med dets nuværende Grundlag er ubrugeligt. Jeg kan kun bruge det for Præstetiendens Vedkommende, og selv med Hensyn dertil kan jeg ikke bruge det, idet der maa gaa noget Andet iforveien, nemlig Præstelønningsloven, hvad jeg allerede har udtalt mig om. — Jeg skal endnu kun tillade mig at nævne et Par Enkeltheder. Efter Lovforslagets § 13 skal Afsløsningskommissionen bestaa af 3 Medlemmer, 1 skal ud-nævnes af Sindenrigsministeren, og det er Formanden, 1 skal vælges af Sogneraadet, og det 3die Medlem skal vælges paa Tiende-eernes Begne, men jeg vil spørge, om man ikke frygter for, at dette i Virkeligheden paa samme Tid er at give Tiendeerne baade i Pose og Sæl. Sogneraadet skal vælge paa Tiende-ydernes Begne, men det kan i ikke faa Tilfælde efter dets nuværende Sammensætning blive paa Tiendeernes Begne; thi om disse end ikke ere i Flertallet i Sogneraadet, have de dog i alt Fald en saa stærk Stemme deri, at jeg rigtignok tror, at Afsløsningen, naar de paa den ene Side selv vælge et Medlem og tillige gennem Sogneraadet udøve en ikke ringe Indflydelse paa, hvem det andet Medlem skal være, vil være meget gunstig for Tiendeerne, men i samme Forhold og Grad ugunstig for Tiendeyderne. Det Samme gjælder selvfølgelig om Overkommissionen, hvortil Amtsrådet skal udnevne de to Medlemmer og Tiendeerne og Sogneraadet hver 1 Medlem; der tror jeg ogsaa, at Tiendeeren er usædvanlig meget begunstiget paa Tiendeydernes Beføstning. Den ærede Finanzminister bemærkede vel igaar, at Lovforslaget ikke alene gik Statskassen for nær, men ogsaa de private Tiendeere. Overfor de private Tiendeere maa jeg imidlertid tilstaa, at jeg ikke har den Omhyggelighed, eller jeg deler i alt Fald ikke disse Betænkeligheder, thi det er os jo vel bekendt, hvorledes disse saakaldte Kirkepatroner, fordetmeste Adelsmænd, efter Reformationen tilreve sig Kirketienderne imod at vedligeholde Kirkerne; men hvorledes have de opfyldt deres Pligt? Have de ikke mange Steder

ladet Kirkerne forfalde, hagefter nedrevet dem og derpaa stiftet Tienderne i deres Lomme? Nu siger man vel, at disse Folk ikke eie dem længe, idet de have solgt dem; men de, der have kjøbt dem og indladt sig i denne Handel, maa virkelig tage Skade for Hjemgjæld, naar de have kjøbt saadanne Ting, til hvilken de oprindelige Shændehavere i Grunden havde saa ringe Udkomst.

Winther: Skjøndt der er talt en hel Del om dette Lovforslag, er der dog nogle Bemærkninger, jeg vil tillade mig, fordi jeg anser Forslaget for at være et saa farligt Forslag for Almenvellet, at jeg ikke paa nogen Maade vil gaa ind derpaa. Jeg skal da for det Første bemærke, at forsaavidt det ogsaa omfatter Afsløsningen af Præstetienden, forekommer det mig at være aldeles overflødig, idet nemlig dette Thing for kort Tid siden i et andet Lovforslag, som endnu ligger for til Behandling i Rigsdagen, har taget en anden Bestemmelse om, hvorledes den skal afløses, og derved er netop taget Hensyn til, at der er andre Ting, som skulle afgjøres, før man kommer til Afsløsning af Præstetienden, men dette er allerede omtalt af Forfjellige, og jeg skal derfor ikke gaa videre ind derpaa. Af § 2 i Forslaget om Præsternes Lønning ser man den Maade, hvorpaa Folkethinget nylig har ment, at man henfigtsmæssigt skal gaa frem med Hensyn til denne Tiendes Afsløsning, og jeg skal derfor slet ikke tale videre om, hvad der vedrører Afsløsningen af Præstetienden, uden forsaavidt jeg skal sige, at Lovforslaget efter min Mening i saa Henseende baade er ubetimet og unødvendigt. — Med Hensyn til Kirketiendens Afsløsning henlede den ærede Finanzminister igaar Opmærksomheden paa, hvor umuligt det næsten vilde være at udfinde, hvad det er for en Byrde, der hviler paa og skal bæres ved Hjælp af Kirketienden; men foruden de mange Ting, som den ærede Minister nævnde, og hvorved han hentydede til Bønskelighederne i den Henseende, skal jeg nævne endnu et Punkt, som vi her i Rigsdagen have havt Anledning til at gjøre Bekjendtskab med. Den ærede Minister talte om, at Kirkegaardenes Udvidelse paahviler